

Til: Bestyrelsen
Fra: Administrationen
Dato: 17. september 2014

Optimering af klunserordning på genbrugsstationerne

Notatets formål

Bestyrelsen behandlede på bestyrelsesmøde den 15. maj 2014 principper for fremme af direkte genbrug på genbrugsstationerne (sag nr. 9-14). På mødet besluttedes det, at *"Der fremlægges på næste møde oplæg til optimering af den nuværende "klunserordning".*

Formålet med dette notat er at opliste en række aktiviteter med henblik på at optimere klunserordningen.

Planen – den korte version

- **Affaldspyramiden** (se side 2) anvendes som ny generel retningslinje for håndtering af affald på genbrugsstationerne.
Tidsplan: Efteråret 2014
- Der iværksættes en **kampagne** over for genbrugsstationernes brugere med henblik på at sprede budskabet: "Giv dine ting nyt liv".
Tidsplan: Vinter 2014
- Der iværksættes en **kortlægning** af, hvad og hvor meget der omsættes via klunserordningen, samt i hvilket omfang der er potentiale for yderligere direkte genbrug af produkter/genstande, der i dag måtte havne i andre containere.
Tidsplan: Efteråret 2014
- Der designs og etableres **opdaterede fysiske faciliteter** på pladserne, som er i overensstemmelse med det øgede fokus på direkte genbrug..
Tidsplan: 2014-2015
- Der iværksættes forsøg med **"mandsopdækning" af containere**, der omfatter de øverste lag i affaldspyramiden, dvs. containere til deponeringsegnet og forbrændingsegnet affald.
Tidsplan: 2014
- Der foretages en nærmere vurdering af, under hvilke betingelser **tunge og voluminøse effekter** (fx byggematerialer) eventuelt vil kunne omfattes af ordningen for direkte genbrug.

Tidsplan: 2014

Planen – den udvidede version

Affaldspyramiden

Affaldspyramiden¹ (se nedenstående figur) adopteres af Reno Djurs og anvendes som ny generel retningslinje for håndtering af affald på genbrugsstationerne. I medfør af den nye praksis skal principielt alt affald, borgere og virksomheder ønsker at aflevere på genbrugsstationerne, håndteres i overensstemmelse med affaldspyramiden (ud fra madpyramidens devise om "mest i bunden; mindst i toppen"). I medfør af affaldspyramiden har direkte genbrug som udgangspunkt² fortrinsret frem for genbrug, forbrænding og deponering.

Det er fortsat pladsmanden, som vejleder og anviser over for genbrugsstationernes brugere, hvor i affaldspyramiden en given genstand hører hjemme.

Kun hvis en borger udtrykkeligt beder om, at en genstand slutbehandles på anden vis end direkte genbrug, tilsidesættes affaldspyramiden.

Kampagnen "Gi' det videre"

Der iværksættes en kampagne over for genbrugsstationernes brugere med henblik på at sprede et budskab om "Gi' det videre". Kampagnen vil samtidig have som formål at oplyse brugerne om praksisændringen på genbrugsstationerne.

¹ Affaldspyramiden i den foreliggende form er udviklet af affaldsselskabet AffaldPlus.

² Fortrinsretten gælder dog ikke for farligt affald (fx asbestplader) og særligt voluminøst og tungt affald (fx belægningssten).

Kampagnen vil overordnet set have til formål at bryde med "brug og smid væk"-kulturen, herunder at øge bevidstheden om produkters skjulte ressourcetræk og de afledte miljøeffekter ved at tænke i kredsløb.

Kampagnen tænkes at omfatte avisannoncer, flyers på genbrugsstationerne og hjemmeside.

Kortlægning af potentiale

Reno Djurs har meget detaljerede mængdedata for stort set alle affaldstyper, der håndteres på genbrugsstationerne. Det gælder imidlertid ikke for genstande, der klunses via klunsercontainerne. Med henblik på at få viden om ordningens omfang såvel som potentialet for direkte genbrug iværksættes en kortlægning af,

- 1) hvad og hvor meget der omsættes via klunserordningen, samt
- 2) i hvilket omfang der er potentiale for yderligere direkte genbrug af produkter/genstande, der i dag havner i andre containere (til hhv. genanvendelse, energiuudnyttelse og deponering).

Baseret på erfaringer fra AAV og AffaldPlus udgør mængderne til direkte genbrug ca. 1 procent af de samlede modtagne mængder på genbrugsstationerne. I Reno Djurs' opland svarer dette til ca. 500 tons pr. år.

Fysiske faciliteter på pladserne

Der designs og etableres nye "klunserområder" på pladserne, som er i overensstemmelse med den øgede fokus på direkte genbrug. Hensigten er at gøre det mere indbydende at aflevere og hente effekter.

Den umiddelbare udfordring ved at tænke i nye fysiske faciliteter er, at genbrugsstationernes design grundlæggende er baseret på, at affald lægges i containere, som efter opfyldning hurtigt og uden vanskeligheder kan bortkøres og erstattes af nye tomme containere. Direkte genbrug på pladserne bryder med dette princip, idet det forudsættes, at effekter til direkte genbrug ikke skal bortkøres ved opbrugt kapacitet.

Øget fokus på affaldspyramidens øverste lag

Der iværksættes forsøg med systematisk "mandsopdækning" af containere, der omfatter de to øverste lag i affaldspyramiden, dvs. containere til deponeringseget og forbrændingseget affald.

Forsøget har til formål at fremme det direkte genbrug over for kunder, som agter at henlægge genbrugelige effekter i de forkerte containere. Forsøget har endvidere til formål at vurdere forholdet mellem mængder, der kan flyttes fra forbrænding og deponering, set i forhold til det personalemæssige ressourcetræk, "mandsopdækningen" kræver.

Tunge og voluminøse effekter

Der skal foretages en nærmere vurdering af, i hvilket omfang og under hvilke omstændigheder tunge og voluminøse effekter (fx byggematerialer) vil kunne omfattes af ordningen for direkte genbrug.

Udfordringen er principielt den samme som beskrevet oven for; blot vanskeligere håndtérbar, eftersom der er tale om voluminøse og tunge effekter, som er vanskelige både at håndtere og opbevare.

Vurderingen skal omfatte praktisk håndtering såvel som arealkrav ved opbevaring, idet tunge og voluminøse materialer ikke vil kunne håndteres inden for genbrugsstationernes nuværende fysiske rammer.

"Fiskning" i andre containere end klunsercontainerne

Af sikkerhedshensyn bør pladsens nuværende forbud mod klunsning i alle andre containere end klunsercontaineren fastholdes. Pladsmændene vil have mulighed for at "fiske" effekter op af containere, hvis effekterne meningsfuldt vil kunne genbruges direkte.

Defekte effekter

Defekte effekter, der vurderes at kunne bringes i brugbar stand, indgår i ordningen. Det vil være op til en potentiel kommende bruger at tage stilling til, om det vil give mening at reparere en defekt genstand. Det ligger uden for Reno Djurs' ordning for direkte genbrug at reparere defekte genstande.

For hvad angår defekt WEEE-affald hører dette hjemme i WEE-containeren. Affald, der er henlagt i WEEE-containeren, er principielt overdraget til elretur.

Ansvarsfraskrivelse

Reno Djurs bør for god ordens skyld gøre brugerne opmærksom på, at "Giv dine ting nyt liv"-princippet omfatter udveksling af effekter anonymt mellem borgerne, og at Reno Djurs ikke påtager sig ansvar for de byttede effekters stand, anvendelsesmuligheder og sikkerhed.